

РЕШЕНИЕ

№ 672

гр. София, 10.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
Мария Стойкова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Мария Стойкова Въззивно гражданско дело № 20221100502998 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 20206460 от 02.11.2021 г., постановено по гр.д. № 12936/2020 г. по описа на СРС, 75 състав, „Т.“ ЕООД, е осъдено да заплати на „Т.Е.С.“ ЕООД, по иск с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ общо сумата от 3943,88 лв., дължима по данъчни фактури: №8145/07.09.2016 г. на стойност 401,60 лв., № 8202/17.09.2016 г. на стойност 304,72 лв., № 8214/19.09.2016 г. на стойност 185,60 лв., № 8225/19.09.2016 г. на стойност 60 лв., № 8245/27.09.2016 г. на стойност 90 лв., № 8279/30.09.2016 г. на стойност 247,12 лв., № 8297/04.10.2016 г. на стойност 166 лв., № 8305/05.10.2016 г. на стойност 84 лв., № 8337/11.10.2016 г., на стойност 550,92 лв., № 8376/18.10.2016 г. на стойност 304 лв., №8428/26.10.2016 г. на стойност 174,92 лв., № 8469/02.11.2016 г. на стойност 328,54 лв., №8491/07.11.2016 г. на стойност 281,12 лв., № 8523/11.11.2016 г. на стойност 213,20 лв., № 8529/14.11.2016 г. на стойност 90 лв., № 8561/18.11.2016 г. на стойност 220 лв., № 8568/19.11.2016 г. на стойност 47,52 лв. и № 8643/02.12.2016 г. на стойност 194,62 лв., ведно със законната лихва върху главницата считано от 09.03.2020 г. до окончателното й плащане, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата от 1200,79 лв., представляваща лихва за забава за периода от 09.03.2017 г. до 09.03.2020 г., като този иск е отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 1341,80 лв. и за периода от 21.09.2016 г. до 09.03.2017 г., като погасен по давност.

Срещу решението в осъдителната му част, е подадена въззивна жалба от ответника в първоинстанционното производство „Т.“ ЕООД, чрез адв. Д.. В жалбата се излагат съображения, че решението в обжалваната част е неправилно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Поддържа, че между страните не е налице облигационно правоотношение, в каквато насока са и ангажираните по делото доказателства. Своевременно са оспорени ангажираните от ищеца доказателства. Представените фактури не са подписани от представител на ответника, не са осчетоводени в счетоводството на

ответното дружество, не фигурират в дневника за покупки и по тях не е ползван данъчен кредит. Неправилни били и изводите на СРС относно приложението на института на погасителната давност по отношение на процесните вземания. По изложените съображения се иска отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната част и отхвърляне на предявените искове. Претендират се сторените в двете съдебни инстанции разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ищеца в първоинстанционното производство „Т.Е.С.“ ЕООД, чрез адв. Б., с който жалбата се оспорва. Счита, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, с оглед на което следва да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Първоинстанционното решение в частта, в която е отхвърлен предявения от „Т.Е.С.“ ЕООД срещу „Т.“ ЕООД иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата от 1200,79 лв. до пълния предявен размер от 1341,80 лв. и за периода от 21.09.2016 г. до 09.03.2017 г., представляваща лихва за забава върху главницата, не е обжалвано и е влязло в законна сила.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба доводи за пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. По същество на спора с оглед наведените от страните във въззивното производство доводи, съдът приема следното:

По иска с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ:

С договора за търговска продажба продавачът се задължава да прехвърли собствеността и да предаде стоката, предмет на договора, а купувачът е длъжен да плати цената и да получи стоката. Договорът е консенсуален и неформален и писмената форма не е условие за неговата действителност. С оглед на това сключването му предполага постигане на съгласие между продавача и купувача относно съществените елементи на продажбата - стока и цена, без да е необходимо обективизиране на съгласието в писмена форма. Когато страните са оформили продажбата чрез съставена за целта фактура, тя е годно доказателство за установяване на договор за търговска продажба на стоки, когато съдържа необходимите елементи от съдържанието на сделката - вид на закупената стока, стойност, начин на плащане, падеж, време и място на издаване (на сключване на договора), наименование на страните.

Съгласно постоянната съдебна практика, първичните счетоводни документи и вписванията в счетоводните книги следва да се преценяват от съда според тяхната редовност и съобразно другите доказателства по делото. Фактурата е частен свидетелстващ документ и при липсата на подпис за получател от лице, което е отговорно да оформи съответната стопанска операция, тя не представлява годно доказателство за извършени фактически действия по получаване и приемане на стоките, нито пък доказателство за облигационна обвързаност между страните по силата на неформални договори за търговски продажби. Когато фактурата е подписана за получател от лице без представителна власт, но същата е осчетоводена, включена в дневника за покупки и за нея е ползван данъчен кредит, се приема, че търговецът е потвърдил извършените от трети лица действия по приемане на стоките и приложение намира презумпцията на чл. 301 ТЗ. Отразяването на фактурата в счетоводството на купувача, включването ѝ в дневника за покупко-продажбите по ДДС и ползването на данъчен кредит по същата съгласно ЗДДС представлява недвусмислено признание на задължението и доказва неговото съществуване. Неподписаната от получателя фактура, която не е отразена в счетоводните регистри на двете страни, не е вписана в

дневниците за покупко-продажби и справките - декларации по ЗДДС и по която не е ползван данъчен кредит от задължената страна сама по себе си не установява получаване на стоката, нито доказва сключване на договор за търговска продажба (решение № 96/26.11.2009 г. по т. д. № 380/2008 г. на ВКС, ТК, I т. о., решение № 47/08.04.2013 г. по т. д. № 137/2012 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 109/07.09.2011 г. по т. д. № 465/2010 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 114/26.07.2013 г., решение № 46/27.03.2009 г. по т. д. № 454/2008 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 42/19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 23/07.02.2011 г. по т. д. № 588/2010 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 30/08.04.2011 г. по т. д. № 416/2010 г. и др.)

В случая по делото са представени 18 бр. фактури, на обща стойност от 3943,88 лв., с издател „Т.Е.С.“ ЕООД – доставчик, и получател „Т.“ ЕООД. Фактурите носят подпис за получател – срещу „получил стоката“ се е подписало лицето Р.М.. Не е спорно между страните, а и от представена по делото справка от ТД на НАП се установява, че Р.М. през процесния период е бил в трудово правоотношение с ответното дружество. По делото обаче липсват данни за надлежно упълномощаване на същия да действа от името на ответното дружество при получаване на стоката, в каквато насока са релевираните от ответника възражения. Съгласно чл. 301 ТЗ когато едно лице действа от името на търговец, без представителна власт, се смята, че търговецът потвърждава действията, ако не се противопостави веднага след узнаването. Релевантен към спора би бил моментът на представянето (получаването) на фактурите или доставянето на описаните във фактурите стоки. По делото липсват доказателства за уведомяване на ответника, респ. на негов законен представител, или пълномощник, за сключени от негово име договори за търговски продажби.

На следващо място от заключението на вещото лице по изслушаната пред СРС съдебно-счетоводна експертиза, се установява, че при извършена проверка в НАП, вещото лице е установило, че процесните фактури не са заведени и осчетоводени в счетоводството на ответното дружество, не са включени в дневниците за покупки и справка-декларациите по ЗДДС за 2016 г. и ответникът не е ползвал данъчен кредит. Следователно и моментът на узнаване по смисъла на чл. 301 ТЗ следва да се приеме моментът на представяне на фактурите в производството пред СРС, като се отчете изричното противопоставяне от страна на ответника, извършено с отговора на исковата молба, че фактурите са подписани от лице без представителна власт и стоките, предмет на фактурите не са му доставени.

С оглед изложеното и като взе предвид, че процесните фактури не са подписани от представител на ответното дружество, както и заключението на съдебно-счетоводната експертиза, според което същите не са осчетоводени от ответника и липсват данни стоките да са заприходени, настоящата инстанция приема, че по делото липсват както преки, така и косвени доказателства за валидно сключено продажбено правоотношение за стоките, описани във фактурите.

Въззивният съд намира, че независимо от факта, че страните са били в трайни търговски правоотношения, не е налице основание за прилагане на разпоредбата на чл. 292 ТЗ, тъй като по делото не са събрани доказателства за отправено от ищеца и достигнало до ответника предложени за продажба на конкретно посочените във фактурите количества и видове стоки.

Съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. Страната, която носи доказателствената тежест за определен факт, следва да проведе пълно и главно доказване на този факт, т. е. да установи по несъмнен начин осъществяването му в обективната действителност. Настоящият съдебен състав намира, че в случая ищецът не представи несъмнени доказателства за установяване реалното извършване на доставка на процесните стоки на ответника. При тази

доказателствена съвкупност за съда възниква правото и задължението да приложи последиците от недоказването, а именно да приеме за ненастъпила тази правна последица, чийто юридически факт е недоказан. Ищецът не успя да докаже по несъмнен начин обстоятелството, че е доставил на ответника описаните в процесните фактури стоки, поради което съдът следва да приеме, че „Т.“ ЕООД не дължи тяхната цена.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Доколкото съдът достигна до извод за неоснователност на главния иск по чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ, неоснователен се явява и акцесорния иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 1200,79 лв., представляваща лихва за забава за периода от 09.03.2017 г. до 09.03.2020 г.

С оглед изложеното и поради несъвпадане на изводите на двете съдебни инстанции решение № 20206460 от 02.11.2021 г., постановено по гр.д. № 12936/2020 г. по описа на СРС, 75 състав, следва да се отмени в обжалваната част.

Въззивният съд констатира, че в първоинстанционното решение е допусната очевидна фактическа грешка в наименованието на ответното дружество, като същото в диспозитива на съдебното решение е изписано „Т.“ ЕООД, вместо правилното наименование „Т.“ ЕООД. Допуснатата в диспозитива на обжалваното решение очевидна фактическа грешка, обаче не се отразява на допустимостта на съдебния акт. Ето защо след връщане на делото в СРС, първоинстанционният съд следва да извърши преценка за наличието на предпоставки по [чл. 247 от ГПК](#) за провеждане на производство по поправка на очевидна фактическа грешка в постановеното решение в посочената му част.

По разноските:

При този изход на спора първоинстанционното решение следва да бъде ревизирано и в частта за разноските. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът „Т.“ ЕООД има право на направените в първоинстанционното производство разноски, но до приключване на устните състезания, същият не е представил доказателства такива да са били извършени. Предвид изложеното първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта за разноските, за сумата от 1423 лв., представляваща сторените пред първа инстанция разноски.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК въззивникът има право на направените във въззивното производството разноски в размер на 102,89 лв., представляваща заплатена държавна такса.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20206460 от 02.11.2021 г., постановено по гр.д. № 12936/2020 г. по описа на СРС, 75 състав, **в частта**, в която „Т.“ ЕООД, е осъдено да заплати на „Т.Е.С.“ ЕООД, по иск с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ общо сумата от 3943,88 лв., дължима по данъчни фактури: №8145/07.09.2016 г. на стойност 401,60 лв., № 8202/17.09.2016 г. на стойност 304,72 лв., № 8214/19.09.2016 г. на стойност 185,60 лв., № 8225/19.09.2016 г. на стойност 60 лв., № 8245/27.09.2016 г. на стойност 90 лв., № 8279/30.09.2016 г. на стойност 247,12 лв., № 8297/04.10.2016 г. на стойност 166 лв., № 8305/05.10.2016 г. на стойност 84 лв., № 8337/11.10.2016 г. на стойност 550,92 лв., № 8376/18.10.2016 г. на стойност 304 лв., №8428/26.10.2016 г. на стойност 174,92 лв., № 8469/02.11.2016 г. на стойност 328,54 лв., №8491/07.11.2016 г. на стойност 281,12 лв., №

8523/11.11.2016 г. на стойност 213,20 лв., № 8529/14.11.2016 г. на стойност 90 лв., № 8561/18.11.2016 г. на стойност 220 лв., № 8568/19.11.2016 г. на стойност 47,52 лв. и № 8643/02.12.2016 г. на стойност 194,62 лв., ведно със законната лихва върху главницата считано от 09.03.2020 г. до окончателното ѝ плащане, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата от 1200,79 лв., представляваща лихва за забава за периода от 09.03.2017 г. до 09.03.2020 г., както **и в частта**, в която „Т.“ ЕООД, ЕИК ****, е осъдено да заплати на „Т.Е.С.“ ЕООД, ЕИК ****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 1423 лв., представляваща разноси в първоинстанционното производство, като вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „Т.Е.С.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. Елин Пелин, бул. „****“, срещу „Т.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. ****, искове с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за осъждане на „Т.“ ЕООД, ЕИК ****, да заплати на „Т.Е.С.“ ЕООД, ЕИК **** общо сумата от 3943,88 лв., дължима по данъчни фактури: №8145/07.09.2016 г. на стойност 401,60 лв., № 8202/17.09.2016 г. на стойност 304,72 лв., № 8214/19.09.2016 г. на стойност 185,60 лв., № 8225/19.09.2016 г. на стойност 60 лв., № 8245/27.09.2016 г. на стойност 90 лв., № 8279/30.09.2016 г. на стойност 247,12 лв., № 8297/04.10.2016 г. на стойност 166 лв., № 8305/05.10.2016 г. на стойност 84 лв., № 8337/11.10.2016 г., на стойност 550,92 лв., № 8376/18.10.2016 г. на стойност 304 лв., №8428/26.10.2016 г. на стойност 174,92 лв., № 8469/02.11.2016 г. на стойност 328,54 лв., №8491/07.11.2016 г. на стойност 281,12 лв., № 8523/11.11.2016 г. на стойност 213,20 лв., № 8529/14.11.2016 г. на стойност 90 лв., № 8561/18.11.2016 г. на стойност 220 лв., № 8568/19.11.2016 г. на стойност 47,52 лв. и № 8643/02.12.2016 г. на стойност 194,62 лв., ведно със законната лихва върху главницата считано от 09.03.2020 г. до окончателното ѝ плащане, както и сумата от 1200,79 лв., представляваща лихва за забава за периода от 09.03.2017 г. до 09.03.2020 г.

ОСЪЖДА Т.Е.С.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. Елин Пелин, бул. „****“, да заплати на „Т.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. ****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 102,89 лв. – разноси за въззивното производство.

След влизане в сила на решението, делото да се изпрати на СРС за извършване на преценка относно необходимостта от допускане на поправка на очевидна фактическа грешка в постановеното по делото съдебно решение в наименованието на ответното дружество.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____